

SOSIAALI- JA TERVEYSVALIOKUNNAN MIETINTÖ 11/2013 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi lastensuojelulain 29 §:n muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 24 päivänä syyskuuta 2013 lähettänyt sosiaali- ja terveysvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen eduskunnalle laiksi lastensuojelulain 29 §:n muuttamisesta (HE 130/2013 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- hallitussihteeri Annika Juurikko, sosiaali- ja terveysministeriö
- erityisasiantuntija Aila Puustinen-Korhonen, Suomen Kuntaliitto
- erityisasiantuntija Alpo Heikkinen, Sosiaalialan korkeakoulutettujen ammattijärjestö Talentia ry
- ylisosiaalineuvos Aulikki Kananoja.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi lastensuojelulakia. Lapsen asioista vastaavan sosiaalityöntekijän tai muun lapsen tai hänen perheensä kanssa työskentelevän lastensuojelun työntekijän velvollisuutta tavata lasta henkilökohtaisesti ehdotetaan selkeytettäväksi nykyisestä. Lapsen

asiakassuunnitelmaan tulisi jatkossa kirjata, kuinka usein tapaamiset toteutettaisiin.

Esitys liittyy valtion vuoden 2014 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 2014 alusta.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Esityksen tavoitteena on selkeyttää lastensuojelulain 29 §:n säännöstä siten, että lastensuojelun avoimuudessa lapsen ja sosiaalityöntekijän tai muun lastensuojelun työntekijän tapaamiskertojen tarvittava tiheys arvioidaan jo asiakassuunnitelmaa tehtäessä. Uudistuksen tarkoituksena on varmistaa lastensuojelulain käytännön toteu-

tus lakia säädettäessä tarkoitettulla tavalla siten, että lastensuojelun työntekijä tapaa lapsen riittävän usein henkilökohtaisesti. Valiokunta puoltaa lakiehdotuksen hyväksymistä muuttamattomana.

Lastensuojelulain vuoden 2008 uudistuksen jälkeen lastensuojeluilmoitusten, avoimuuden toimenpiteiden ja sijaishuollon lukumäärät ovat

kasvaneet, mikä on lisännyt lastensuojelutyön kuormitusta. Esimerkiksi asiakassuunnitelmien laadinnassa on puutteita useissa kunnissa. Hallituksen esityksen mukaan lastensuojelun kehittämiseen varatulla määrärahalla voidaan tehdä noin 70 työntekijän lisäys kunnissa. Uudistuksen arvioidaan myös aiheuttavan välittömiä kustannussäästöjä lapsen ja perheen kanssa tehtävän yhteistyön tehostuessa ja mahdollistaessa lapsen ja perheen tarpeisiin vastaamisen varhaisessa vaiheessa.

Valiokunnan saaman selvityksen mukaan lastensuojelun avohuollon toimintakulttuuri on ollut aikuiskeskeistä. Lastensuojelutyön osaamista sekä työnjakoa ja työkuultuuria on syytä kehittää siten, että lapsi nähdään lastensuojelun päähenkilönä ja työskentely hänen kanssaan yhtä tärkeäksi kuin muiden asianosaisten kanssa. Valiokunta korostaa asiakassuunnitelmien merkitystä lapsen kuulemisen samoin kuin tiedon ja tuen saamisen kannalta. Valiokunta pitää tärkeä-

nä, että asiakassuunnitelmien laatimista ja tapaa-

misten toteutumista seurataan sekä kuntien että valvontaviranomaisten toimesta. Sosiaali- ja terveysministeriön asettaman lastensuojelun toimivuutta selvittäneen työryhmän loppuraporttiin sisältyy useita ehdotuksia lastensuojelun kehittämiseksi, mukaan lukien lastensuojelun avohuollon ja sijaishuollon järjestämistä vastuun määrittely palvelurakennemuutoksessa (STM raportteja ja muistioita 2013:19). Valiokunta pitää tärkeänä, että selvitystyössä esitettyihin kehittämistoimenpiteisiin ryhdytään ja lastensuojelun laatusuositukset annetaan mahdollisimman nopeasti.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella sosiaali- ja terveysvaliokunta ehdottaa,

että lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana.

Helsingissä 1 päivänä lokakuuta 2013

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Juha Rehula /kesk
vpj. Anneli Kiljunen /sd
jäsen. Outi Alanko-Kahiluoto /vihr
Laila Koskela /ps
Merja Kuusisto /sd
Sanna Lauslahti /kok
Merja Mäkisalo-Ropponen /sd
Lasse Männistö /kok

Annika Saarikko /kesk
Hanna Tainio /sd
Lenita Toivakka /kok
Anu Urpalainen /kok
Anu Vehviläinen /kesk
Erkki Virtanen /vas
Ari Jalonen /ps.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Harri Sintonen.